

האשה שנתארמלה

פרק שני כתובות

טז.

עין משפט נר מצוה

ב א מיי פט"ז מהלכות
אישות הלכה כה סמג
עשין מה טושיע אה"ע
סומן 15 סעיף טו:

תוספות ב"ר

מיתמי גובה בלא כתובה
ודייקין טעמא דאיכא
עדים פ"י שיצאת בהינמא
על יום נשואיה אם היתה
וראשה פרוע הא ליכא
עדים בעל מהימן פ"י ולא
אמרינן הואיל ומספקא לן
על יום נשואיה אם היתה
בעולה או בתולה העמד
אוהב על חזקה של קודם
לכן ובתולה היתה לימא
תנן סתמא דלא כ"ג דאי
פ"ג האמר אייהו מהימנא
ר"ג דאוייל בתר חזקה
דנפיה ר"ג נימא העמד
אשה על חזקה ובתולה
היתה ומהדר אפילו תימא
ר"ג ע"כ לא קאמר ר"ג
אלא ברי ושמא אבל
ברי וברי לא אמר עיין
ב"ק. ודקארי לה מאי
כיון דרוב
נשים בתולות נשאות כברי
ושמא דמי. וכיון דרוב
נשים בתולות נשאות כי
לא אתי עדי הינמא מאי
הוה ניזיל בתר רובא. פ"י
ואע"פ דיש פלוגתא בהא
מילתא רב ושמואל בפרק
המוכר פירות דרב אמר
הולכין בממון אחר הרוב
ושמואל אמר אין הולכין
בממון אחר הרוב וק"ל
הלכה כשמואל הכא משום
דיאכא רחמי רובא וחזקה
ובתולה היתה אפי' שמואל
מדה. אמר רבינא משום
דא"ל דרוב נשים בתולות
נשאות ומיעוט אלמנות
דרוב הנשאות בתולה יש לה
קול וזו הואיל ואין לה קול
איתרע לה רובא:

דאי רבן גמליאל הא אמר אייהו מהימנא. נראה דלמ"ד ה' הטוען
אחר מעשה ז"ל לא אמר כלום פריך דלמ"ד דלמי טעין פרעמי
הכא נאמן הצעל אפילו ל"ג לומר אלמנה נשאתין כגמו דאי צעי
אמר פרעמי: **הבי נמי מסתברא.** פ"י בקונטרס הכי נמי מסתברא
דמתני' אמאי כרנן גמליאל כדמשנינן

דצברי וצרי מודה מדקתני ומודה ר'
יהושע כו' וקשה לפי' דכי לא איירי
נמי ר"ג צמודה אתי שפיר ומודה רבי
יהושע כלומר אע"ג דכרישא פליגנא
עלך כסיפא מודינא לך אע"ג דרישא
וסופא אינן מענין אחד כי היכי דלתיא
ליה שפיר ומודה רבי יהושע אי איירי
ר"ג צמודה אע"ג דמודה דר' גמליאל
אינו מענין ומודה דרבי יהושע ויש
ליישב דודאי כי איירי ר"ג צמודה שייך
למיתני שפיר ומודה רבי יהושע אע"ג
דלא הו מענין אחד כלומר דאגב
דתנא מילתא דמודה ר"ג תני נמי
מילתא דמודה צה רבי יהושע אבל אי
לא איירי רבן גמליאל צמודה לא שייך
למיתני ומודה רבי יהושע לאשמועינן
אע"ג דפליג דרישא מודה כסיפא כיון
דרישא וסופא אינם מענין אחד אבל
נשים בתולות נשאות כי קאי
דעד השתא נמי לפ"ה אגמו הו קאי
ונראה לר"י דה"פ הכי נמי מסתברא
דצברי ושמא דמי ולא צה לומר דפליג
רבן גמליאל כרישא אלא אע"ג דצברי
ושמא דמי מודה ר"ג משום דלאו שמא
ממש הוה מדקאמר ומודה רבי יהושע
אי אמרת צנלמא איירי ר"ג צמודה
כלומר אע"ג דצברי ושמא דמי מודה
ר"ג דצעל נאמן היינו דקתני ומודה
רבי יהושע דצהאי צרי נאמן דס"ד
דטעמא דרבי יהושע משום צרי ושמא
דזה אינו תוצעו כדפי' בקונט' והשתא
הוה מודה דר"ג ומודה דר"י מענין
אחד אלא אי אמרת דרישא צברי וצרי
גמור הוה ולא איירי רבן גמליאל
צמודה דשע"ט לכיון דצרי וצרי הוה
דלא פליג ר"ג מאי ומודה וקאמר מי
סברת דלרישא קאי וטעמא דר"י
משום צרי ושמא אגמו קאי דטעמא
דר' יהושע משום נמו ונאמן אפי' הלה
תוצעו ואפירקין קמא קאי:

התם שור שחוט לפניך. פירש
בקונטרס שהו טוען עד
שלא אירסתין נאנסמ והכא אין שור
שחוט לפניך דאין הלה תוצעו ור"י
מפרש דהכא נמי איירי צהלה תוצעו
כדפי' וה"פ התם שור שחוט לפניך
דהרי אין לה צמולים ואינה יכולה לומר
צמולה אני כמו צשור שחוט שאין יכול
לומר מי הוה ולהכי צין אומרת
משארסתין נאנסמי צין אומרת מוכת
עך אני תחתין לא מהימנא הכא אין
שור שחוט לפניך ונאמן כגמו דאי
צעי אמר לא היתה של אצין מעולם:
כיון דרוב נשים בתולות נשאות כי
ליכא עדים מאי הוי. לרב פריך
דאית ליה ה' הולכין צמנמן אחר הרוצח:

שהפס שאמר. זה אינו יודע שהיתה של אציו אלא על פיו של זה ומה
שאמר הרי המיר: **גמ' טעמא דאינא עדים.** דליתא צהינומא:
הצעל מהימן. ולא אמרינן הואיל ומספקא לן על יום נשואיה אם
צמולה היתה אם צעולה העמד אותה על חזקה של קודם לכן
ומתחלה צמולה היתה: **היא נאנסת.**

דאזיל צמר חזקה דגופא: **צברי ושמא.**
גבי משארסתני נאנסתי היא טוענת
צרי לי הוה והוה אינו טוען אלא שמא
עד שלא ארסתין דהא אינו יודע מתי
נאנסת: **ודקארי לה.** למימר סתמא
דלא כרנן גמליאל: **מאי קארי לה.**
ומאי עלה דצעמו לאפקוי מדר"ג ה' ה'
לא דמיא לה: **כיון דרוב נשים בתולות**
נישאות. קרובה טענתה להיות אמת
יותר משלו וצברי ושמא דמיא: והכי
נמי מסתברא. דר"ג מודה צה דצעל
מהימן: **אי אמרת צנלמא איירי ר"ג**
צמודה. דהך רישא הודאה הוה דקא
מודה ר"ג לרבי יהושע ואמר אע"ג
דפליגנא עלך צברי ושמא מודינא לך
צברי וצרי היינו דשייך למיתני צתריה
ור' יהושע מודה לר"ג צהאומר לחצרו
שזה הו כו' דאע"ג דפליגנא צפ"ק [צ"ב]:
צמשארסתני נאנסתי דאע"ג דלריכא
למימר נמו לא מהימנא מודינא צהאי

מגו דאי צעי שתיק ולא א"ל של
אצין היתה כי אמר ליה נמי לקתמיה
הימנו מהימן כדלקמן: **אלא אי אמרת**
לא איירי. רישא צמודה ר"ג מאי
מודה רבי יהושע מאי שייך למיתנייה
הכא והאיכא קאי: **אגמו קאי.** אפלוגתא
דלריכא למימר צה מגו צפ' קמא קאי
וקאמר אע"ג דפליגנא כגמו דהתם
כגמו דהכא מודינא כדלקמן: **האי.**
אריכא מגו: **הרי כריסה צין שנייה.**
ואינה יכולה לומר לא נבעלתי:
וקאמרת נבעלתי. ולכשר נבעלתי
מהימנא: **צנלמא לר' אלעזר דאמר.**
צפרק קמא' טענתייהו צמנה ולא כלום
מוכת עך שלא הכיר צה אינה יכולה
לתוצעו אלא מנה והוה אומר דרוסת
איש את ואין לך כלום איכא מגו דאי
צעיה אמרה מוכת עך אני תחתין:
משארסתני. אירע לי ונסתתפה
שדה ואית לי מאתים: **וקאמרת.** מוכת
עך אני מעיקרא ולא תצעה אלא
מנה מהימנא: **אלא לר' יוחנן.** דאמר'ס'
טענתייהו צמנתי' ומנה שהיא תוצעמו
מאתים ליכא מידי צין תחתין למעיקרא
מאי מגו איכא: **הכא.** גבי שדה אין
שור שחוט לפניך שיעלה על לב צעליו
לתוצעו מי שחוט כלומר אם שתק זה
לא היו לו עוררים הלכן אי לאו דדצר
פשוט הוה שלקחה הימנו לא היה
אומר לו של אצין היתה הלכן אמרי'
מנו אבל גבי לא מנא לה צמולים
שור שחוט לפניך צמולים שלא מנא לה
הס הקיתוהו לצב ל"ד ואע"פ שיש לה
להשיע טענה טובה מזו לא אמרינן
איערומי קא מערמא: **ויזין שרוב**
נשים. קושיא היא: **יש לה קול.**
והכנה יודעים שינאה צהינומא:

(א) (צ"ב צ"ב) ויעי' פ"ט
לקמן לו. ד"ה ודקארי.
(ב) (צ"ב צ"ב) לקמן כה.
(ג) לעיל י"ג. (ד) שם.
(ה) [ש"ס] אע"ג דאיתומב
כו' מ"מ צעי נמי לטמי
ממני אלויה. מ"י. (ו) לעיל
י"ג. (ז) דף י"ז. (ח) לעיל י"ג.
(ט) [צ"ב צ"ב] (י) [דף י"ז].
(יא) [דף י"ז]. (יב) [דף י"ז].
לקמן אחר ד"ה אלא לר'
יוסן ויחרט טפי ט' לריב
זה שייכות לעיל י"ב: צמנה
הטעם ור"י. (ט) [לעיל י"ג].
(ט) [צ"ב צ"ב] (ט) [צ"ב צ"ב]:
צ"ב צ"ב. (ט) אפשר דלפני
לשמואל הוה לן למיזל צמר
רובא ולא אמר חזקה ממון
כיון דחזקה הגוף מפייע
לרוב ופרך שפיר אפילו
אלניה צשמואל קאי תמיה
דלמרינן לעיל כיון דרוב
נשים בתולות נשאות הו'
ליה צרי דיידי כי שמא
וצברי ושמא פסק שמואל
כר"ג הכא דמיתני לה חזקה
הגוף אחד לישא דפ"ק
לכרי פריך וזייל צמר רובא
דס"ד דהו רוב גמור. מ"י.

גליון הש"ס

גמ' ודקארי לה מאי קארי
לה. לקמן לו פ"ה וימא ל
[צ"ב] ימנת ה' ע"ה ד'
ע"ה ועב ע"ה גישי סא
ע"ה ציק מזו [צ"ב] צ"ב
ע"ה [צ"ב] קמו ע"ה
[צמורת ד' ע"ה] נה סד
ע"ה:

מוסף רש"י

הא ליכא עדים בעל
מהימן. וכתובתה עליו
דהמולא מחברו עני
הכריח (ש"ש"ס ב"ב צ"ב).
ודקארי לה מאי קארי
לה. מי שהשי צמנה
כתי מדרש מה ענתה
על רוחו (לקמן לו). דרוב
נשים בתולות נשאות.
רוב נשים צבעולות שישארות
לבעל. צמולות הן (ש"ש"ס
ב"ב צ"ב). מאיש פלוני
וכהן הוה. כלומר מיוסן
הוה (קדושין ע"ד). ראה
מדברת עם אחר.
כפניה ומשום השמא
דפסולין למיין ולמנא
וכיון צבעולה לפסול פסלה
מן הכהונה (לעיל י"ג).
ר"ג ור"א אומרים
נאנסת. וכשהי לכהונה
ולא מספקין לה צבעולה
לפסול לה (ש"ס). מאי
מדברת נסתרה. ואפי' שבעולה
שלא להוה צבעולה
נפקלה לכהונה לר' יהושע
כדלקמן. מעולה עשו
יוחסין (ש"ס). היא
אומרת מוכת עין מאי.
הטעם חת האשה חזקה
צמולה ולא מנא לה
צמולים. היא אומרת מוכת
עין אי כו' (לעיל י"א).
שנתק על עך צמולו
מקום (ש"ס י"א). ומיעוט
אלמנות. זו איכא למימר
דמן המיעוט הוא הואיל
ואין לה קול כדמפרש ואיל
(ש"ש"ס ב"ב צ"ב).